

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 1919, sp. zn. R I 11/19

Číslo: 30/1919

Právní věta:

Ve smlouvě společnosti s ručením obmezeným nesmí se ustanoviti, že do rady dozorčí voleny býti mohou jen společníci v určitých místech bydlicí.

Lze však stanoviti určitou odměnu, pokud se týče podíl na zisku jednatelům a paušál pro dozorčí radu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.01.1919

Spisová značka: R I 11/19

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rekursu finanční prokuratury do usnesení soudu první stolice (krajského soudu v Kutné Hoře), firmu společnosti s ručením obmezeným do obchodního rejstříku zapisujícího, rekursní soud (vrchní zemský soud v Praze) vyhověl a jednatelům společnosti uložil, aby společenskou smlouvu ve lhůtě, již jim soud rejstříkový k tomu určí, v níže naznačených směrech opravili, jinak by po marném uplynutí lhůty té firma z rejstříku z moci úřadu vymazána byla. Důvody: 1. § 21 resp. 33 a 39 společenské smlouvy stanoví, že při volbě dozorčí rady mají společníci býti vázáni zvoliti členy v určitých místech bydlicí, přiči se § 30 zákona ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z.; neboť volba, bydlil-li by pouze jediný člen v určitém místě, byla by ilusorní, byla by to delegace členu dozorčí rady, což je nepřipustno. Pročež výhrada ta odpadnouti má. 2. Ustanovení §§ 15, 16 a 24 smlouvy, pokud stanoví určitou odměnu, pokud se týče procento ze zisku pro jednatele třeba v jistých mezích, resp. pokud stanoví předem paušál pro dozorčí radu, odporuje zákonu v §§ 82 a 35 č. 1 zákona, jakož i v § 26 smlouvy o funkcích valné hromady.

O rozdělení zisku rozhoduje jedině valná hromada. Úroky určité výše nesmějí ani členům, tedy ani jednatelům předem vymíněny býti. Určitý plat, nehledě na zisk docílený, byl by vrácením kmenového vkladu dle § 82 zák. nepřipustným. Proto také tyto §§ 15, 16, 24 přiměřeně opraveny budtež.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu společnosti v prvním směru nevyhověl, v druhém pak směru vyhověl a zrušil dotyčný odstavec.

Důvody:

Dovolací rekurs uznává, že ustanovení §§ 21, 33 a 39 smlouvy společenské vyžadují změnu a navrhuje ji pouze příkladmo. Takovou změnou by snad vyloučen byl případ zvlášť vytknutý v odstavci 1 usnesení v odpor vzatého, nebyla by však odstraněna zásadní výtka, že se přičí zákonu, mají-li členové dozorčí rady býti zvoleni pouze ze společníků v určitých místech bydlicích. Dozor v § 32 zákona ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. nařízený mohou vykonávat pouze osoby způsobilé. Proto mohou do rady dozorčí zvoleny býti též osoby, které nejsou společníky, kdežto osoby, jimž se nedostává úplné nezávislosti a nestrannosti, nejsou volitelné. Přičilo by se tudíž duchu zákona, kdyby bez ohledu na způsobilost jenom sídlo rozhodovalo a kdyby valná hromada takto byla obmezena ve výběru osob, které do rady dozorčí voliti má. Dovolací rekurs v této příčině jest bezpodstatným. V odstavci druhém usnesení rekursního soudu shledává se nezákonným ustanovení určité odměny, pokud se týče podílu na zisku jednatelům a paušál pro dozorčí radu v §§ 15, 16 a 24 smlouvy. Z druhého odstavce § 50 zákona z r. 1906 jest patrné, že jednatelům a členům dozorčí rady ve smlouvě společenské odměna stanovena býti může.

Ze smlouvy není zjevno, že odměny uvedené zakrývají mají zúrokování podílů v § 82 zák. zakázané. Jsou to vydání spojená s provozováním obchodu, teprve po jejich úhradě zbývá po případě zisk, který dle § 35 č. 1 zák. rozvrhuje valná hromada, pokud smlouvou společenskou není z rozdělení vyňat (§ 82 zák.). Ježto dávky ve smlouvě jednatelům a dozorčí radě přiřknuté nejsou v souvislosti se závodními podíly, nýbrž mají povahu odměny za práce konané, není možno spatřovati v nich placení úroků nebo vrácení kmenového vkladu a není tedy příčiny ku změně smlouvy společenské. Rekurs jest tu odůvodněn, pročež usnesení v odpor vzaté v této příčině bylo zrušeno.